

Komitet Powiatowy Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej w Białymstoku.

Kurs Instruktorów O. P. G. II-ej Kategorji.

WYKŁAD Nr. 11.

METEOROLOGJA.

3) Warstwowe są najniższymi chmurami, gdyż wiszą na wysokości 500 m. nad poziomem; zakrywają one jednostajną powłoką całe niebo.

4) Chmury pierzaste unoszą się zwykle na wysokości 7-11 klm i mają formę oderwanych białych obłoczków, jakby utworzonych z delikatnych włókien, często poplątanych i rozgałęzionych, przypominających pierze.

Do mierzenia wilgotności używamy przyrządu zw. **psychrometram**. Składa się on z 2-ch termometrów. Jeden zwykły, a drugi ze zbiornikiem owiniętym czystym batysem zwilżonym wodą. Gdy powietrze jest nienasycone, woda z batystu paruje, temperatura obniża się, a termometr wykazuje inną temperaturę niż termometr suchy. Posiadając odpowiednie tablice odczytujemy bezwzględną wilgotność powietrza.

Inny przyrząd do mierzenia wilgotności powietrza **hygrometr włosowy** składa się z ramki metalowej. W górnej części ramki przymocowuje się długi włos kobiecy, odłuszczony. Drugi koniec włosa okręca się na bloku, znajdującym się u dołu ramki. Do osi bloku przymocowuje się wskazówkę, której koniec posuwa się po łuku z podziałkami. Wskazówka ta wykazuje bezwzględną wilgotność powietrza.

Wiatry.

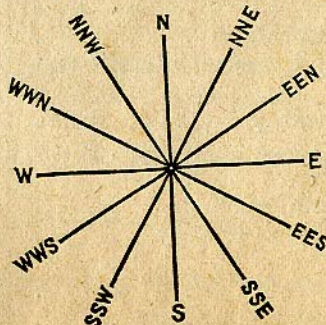
Ponieważ ruch powietrza czyli wiatry odgrywają bardzo ważną rolę w walce chemicznej, więc musimy zapoznać się z tym elementem meteorologicznym.

Wiatry wieją przeważnie w kierunku poziomym. Natomiast na zboczach gór i na pochyłościach mogą wieć wiatry pod pewnym kątem w stosunku do kierunku poziomego.

Wiatr napotykając na swej drodze przeszkody pionowe tworzy specjalne wiry, o których będziemy mówić w dalszej części wykładu.

Ruch powietrza czyli wiatr powstaje wskutek różnicy ciśnień w sąsiednich miejscowościach. Z miejscowości o wyższym ciśnieniu powietrze przechodzi do miejscowości o niższym ciśnieniu.

Do walki chemicznej niezbędne znać nie tylko kierunek wiatru, ale też i siłę jego. Kierunek wiatru ustalamy na podstawie tak zw. róży wiatrów.

Róża wiatrów.

Północny . . .	N
Wschodni . . .	E
Południowy . . .	S
Zachodni . . .	W

Oznaczanie opadów.

- deszcz
- * śnieg
- ≡ mgła
- ∞ opary
- ⚡ burze
- ▲ grad

Oznaczanie wiatrów.

- ⊙ oznacza ciszę
- 🌀 „ wiatr N, 1 skali Beaufort'a
- 🌀 „ „ NE, 3 „ „
- 🌀 „ „ E, 4 „ „
- 🌀 „ „ SE, 5 „ „
- 🌀 „ „ S, 6 „ „
- 🌀 „ „ SW, 7 „ „
- 🌀 „ „ W, 8 „ „
- 🌀 „ „ NW, 9 „ „

Silniejszych wiatrów niż 9 skali Beaufort'a nie notujemy, a stawimy znak 9.

O ile nad środkowym obszarem zamkniętym izobarą panuje niskie ciśnienie, więc taki skład nazywamy „**cyklonem**“, lub niżem. Taki cyklon oznaczamy literą „**N**“. Gdy panuje wysokie ciśnienie to taki skład nazywamy „**antycyklonem**“ czyli wyżem i oznaczamy go literą „**W**“.

Jak cyklony tak antycyklony są wytworami ruchomymi i przenoszą się z miejsca na miejsce. Do Europy cyklony przychodzą z zachodu i są więcej ruchliwe niż antycyklony. Antycyklony powstają u nas i przebywają przez dłuższy czas na jednym miejscu.

Masy powietrza dążą w poziomym kierunku ku środkowi cyklonów. Masy te muszą się gdzieś podziąć i nie mając drogi w kierunku poziomym unoszą się ku górze gdzie się ochładzają poniżej punktu rosy, a wtedy zaczyna się wydzielać para wodna. Widzimy więc, że cyklony, w których panują prądy wstępujące, przynoszą zwykle ze sobą opady i złą pogodę.

Antycyklony działają odwrotnie, gdyż masy powietrza odpływają w rozmaitych kierunkach tworząc prądy zstępujące, a w tym wypadku powietrze ogrzewa się szybciej, staje się suchym. Jednym słowem antycyklony przynoszą z sobą pogodę słoneczną.

Opływanie wiatrów nad przeszkodami.

Nad wysokimi pionowymi przeszkodami wiatr opływa. Zbliżając się do takich przeszkód siła wiatru stopniowo maleje. Do lasu podszytego wiatr zapływa najdalej na odległość 240 m., a później wydostaje się do góry pomiędzy konarami i wierzchołkami drzew i płynąc z wiatrem przechodzi nad lasem i dopiero w odległości 120 m za lasem idzie normalnie. Wobec tych właściwości podszyty las jest dobrym schroniskiem od gazów bojowych.